

PERSOANELE FĂRĂ ADĂPOST DIN ROMÂNIA – O ESTIMARE A NUMĂRULUI ACESTORA

ADRIAN-NICOLAE DAN,
MARIANA DAN

REZUMAT

Studiul de față își propune să estimeze, cu o cât mai mare acuratețe, numărul de persoane fără adăpost din România. Până în prezent nu au fost făcute asemenea estimări, la nivel național, doar la nivelul Bucureștiului existând o serie de estimări realizate de organizațiile neguvernamentale. Persoanele fără adăpost sunt definite, în acest studiu, ca acele persoane care nu au o locuință, locuiesc pe străzi, în canale, aziluri de noapte (cum ar fi „Casa Ioana” în București), sub poduri etc., și nu se referă și la cei care locuiesc temporar la prieteni/rude, până când fie găsesc o soluție pozitivă definitivă, fie devin persoane fără adăpost, în înțelesul punctat anterior. În acest studiu, sensul termenului „persoană fără adăpost” se apropie mult mai mult de sensul termenului anglo-saxon *roofless*, decât de al termenului *homeless*, sau *sans-abri* din literatura franceză. Studiul are la bază cercetarea realizată de Institutul de Cercetare a Calității Vieții în perioada februarie–aprilie 2004, în cadrul proiectului MEC/AMTRANS „Diagnoza locuirii: lipsa unei locuințe și locuirea în condiții precare”.

Așa cum se arată într-un articol recent (Dan, 2003), a nu avea acces la o locuire adecvată reprezintă o serioasă manifestare a excluziunii sociale. Am putea adăuga că a nu avea o locuință și a trăi sub cerul liber reprezintă – în opinia noastră – cea mai dură formă a excluziunii sociale, alături, probabil, de cea a lipsei actelor de identitate. Locuința stabilă – în sensul de a avea unde să locuiești, nu cu sensul de *proprietate*, ci de stabilitate pe termen mediu, cel puțin – reprezintă un element fundamental în desfășurarea tuturor celorlalte activități cotidiene legate de activitățile familiale comune, petrecerea timpului liber, odihnă și chiar muncă (și bineînțeles multe altele). „Acasă” nu este doar un concept abstract, ci reprezintă un loc de refugiu și de stabilitate și liniște, asigurând, pentru cei mai mulți dintre noi, intimitatea și siguranța de care avem atât de multă nevoie. Pentru fiecare dintre noi, „acasă” reprezintă un loc anume, fiind, invariabil, asociat cu un spațiu anume, cu o casă anume, chiar dacă, în unele situații, ne simțim „ca acasă” la prieteni, părinți, rude, sau chiar în anumite locuri. „Acasă” reprezintă siguranță. Importanța lui „acasă” pentru fiecare dintre noi este dificil de exprimat în cuvinte – însă nu avem nici o îndoială că fiecare dintre noi percepe, cu o mare exactitate, sensul comun nouă tuturor a ceea ce înseamnă „acasă”, pentru fiecare dintre noi.

Există însă nenumărate sensuri particulare ale lui „acasă”. Doar un singur exemplu: sensul lui „acasă” pentru cel ce stă cu chirie are o serie de valențe particulare, în comparație cu cel care este proprietar.

Ce s-ar putea spune despre persoanele fără adăpost? Care este sensul lui „acasă” pentru aceste persoane/familii? Credem că, pentru cei mai mulți dintre cei care petrec o perioadă semnificativă sub cerul liber, sensul lui „acasă” are două valențe: una formulată la timpul trecut – casa în care au stat în mod relativ stabil și pe care au pierdut-o, și care reprezintă lumea idilică și furnizoare de liniște și fericire – și alta formulată la timpul viitor: speranța găsirii unui loc unde – dacă nu se vor simți „ca acasă”, cel puțin vor găsi liniștea necesară pentru a trăi în condiții omenești.

Repere teoretice și metodologice privind fenomenul „roofless” și/sau „homelessness”

Literatura de specialitate în acest domeniu a câștigat o semnificativă consistență, în ultima perioadă, țările dezvoltate (SUA, țările membre UE) acordând un amplu spațiu studiului problemelor asociate cu fenomenul „persoane fără adăpost” și nu în ultimul rând, programelor de combatere. Cauzele principale și generale identificate a fi la originea și întreținerea fenomenului sunt fie de natură endogenă, fie de natură exogenă (vezi A. Dan, 2002, *Homelessness/Lipsa de locuință*).

Pe scurt, cauzele *endogene* includ toate acele circumstanțe dependente de individ – cauza principală pentru care unii indivizi nu au o locuință aparține cvasiexclusiv indivizilor și se referă la patologii comportamentale (situația persoanelor fără adăpost este analizată ca problemă socială, din perspectiva *patologiei sociale* și perspectiva *comportamentului deviant*).

Privit din perspectiva cauzelor *exogene*, fenomenul *homelessness* „include toate acele contingente independente de individ – cauza principală pentru care unii indivizi sunt fără adăpost aparține societății și eșecului acesteia de a asigura un nivel de bunăstare și oportunități egale în accesul la diferite beneficii, pentru toți indivizii (fenomenul celor fără adăpost este analizat ca problemă socială, din perspectiva *dezorganizării sociale*).”

În ultima perioadă, în țările UE, s-au înregistrat progrese vizibile în promovarea accesului la o locuire adecvată și ameliorarea situației persoanelor fără adăpost. Dezvoltarea de noi programe și a unor abordări noi a acestei probleme sociale a făcut ca și în domeniul teoretico-explicativ al fenomenului să fie adăugate dimensiuni noi. Dacă până de curând se discuta, în general, doar în termeni de „persoane fără adăpost”, în sensul de persoane (trăind în stradă și „housing exclusion” – persoane care au condiții de locuire improprii/mizere, de curând au fost definite noi dimensiuni de analiză¹, mai adecvate pentru sprijinirea unor noi

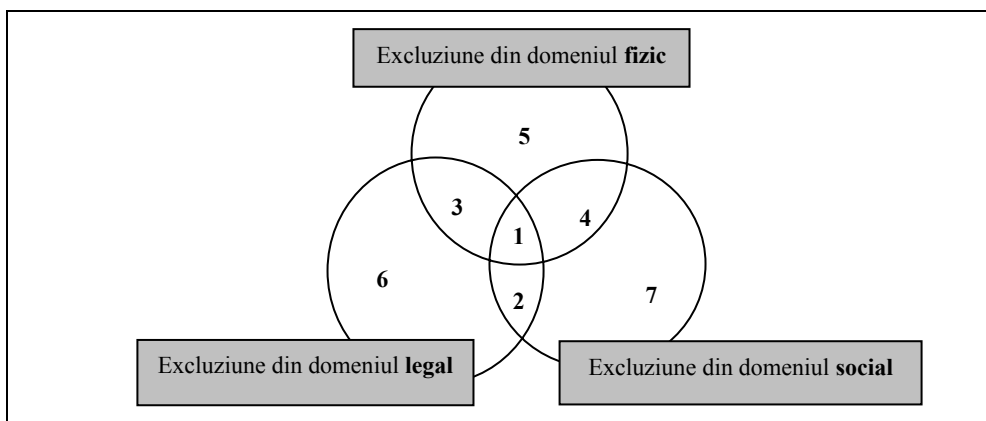
¹ Bill Edgar, Henk Meert and Joe Doherty, *Third Review of Statistics on Homelessness in Europe. Developing an Operational Definition of Homelessness*, FEANTSA 2004.

politici și a unor programe mai focalizate. De asemenea, cauzele fenomenului trebuie abordate integrat, atât din perspectivă individuală cât și structurală. Definițiile ce accentuează cauzele „individuale” blamează victima – indivizii rămân fără adăpost din cauza eșecului personal și a neadaptării la condițiile sociale date. Definițiile ce accentuează cauzele „structurale” privesc mai departe de vina individuală, luând în considerare (accentuând) contextul social și economic marginalizator, în anumite situații, incluzând aici bariere economice și sociale în calea participării individului „la viața cetății”, bariere create de către sistem (Neale, 1997, apud Edgar, 2004).

Edgar *et. al* (2004) arată că, mai degrabă, ar trebui să vorbim despre un „continuum al persoanelor fără adăpost/care au condiții de locuire improprie”². Definierea unui domiciliu, a unui spațiu individual de locuit – și, implicit, caracterizarea locuirii precare – se regăsește la intersecția a trei sfere, absența cel puțin a uneia generând fenomene/situații distincte pe continuumul la care ne-am referit anterior. Astfel, așa cum explică Edgar (2004) a avea unde să locuiești/un domiciliu³ poate fi înțeles în termeni de:

- a) a avea o locuință adecvată (sau spațiu) asupra căruia o persoană și familia acesteia pot exercita un drept exclusiv de posesiune (*domeniul fizic*);
- b) a fi capabil(ă) de a menține o anumită intimitate și de a te bucura și dezvolta relații sociale (*domeniul social*);
- c) a avea un titlul legal de ocupare a unei locuințe/spațiu (*domeniul legal*).

Figura nr. 2

Sursa: Edgar, 2004, Figura 1, p. 7.

Din intersecțarea acestor trei sfere rezultă șapte categorii de persoane în dificultate, din punctul de vedere al locuirii – de la persoane fără adăpost la persoane locuind în condiții inadecvate (raportat la standardele comunității respective) (vezi figura nr. 2 și tabelul nr. 1):

² „Continuum of homelessness.”

³ „Having a home” în original, în limba engleză.

Tabelul nr. 1

Șapte domenii teoretice ale excluziunii de la locuire

		CATEGORIE CONCEPTUALĂ	DOMENIUL FIZIC	DOMENIUL LEGAL	DOMENIUL SOCIAL
Persoane fără adăpost (<i>homelessness</i>)	1	Fără un acoperiș deasupra capului (<i>Rooflessness</i>)	Fără locuință (acoperiș) trăind în stradă/ parcuri/ scări de bloc/ sub poduri/ gropi de gunoi etc.	Nu există un drept/ titlu legal de deținere a unui spațiu în posesiune exclusivă	Nu există un spațiu privat și sigur pentru dezvoltarea unor relații sociale
	2	<i>Fără o locuință legală</i> Houselessness	Are un loc unde poate sta, acceptabil pentru locuire	Nu există un drept/ titlu legal de deținere a unui spațiu în posesiune exclusivă	Nu există un spațiu privat și sigur pentru dezvoltarea unor relații sociale
Excluziune de la locuire (<i>locuire inadecvată</i>)	3	Locuire inadecvată și nesigură	Are un loc unde poate sta (nesigur și impropriu pentru locuire)	Nu are securitatea formei de deținere/ ocupare (<i>tenure</i>) a respectivului spațiu/ locuință	Are un spațiu pentru dezvoltarea de relații sociale
	4	Locuire inadecvată și izolare socială într-o situație de ocupare legală a unei locuințe	Locuință inadecvată (în stare improprie pentru locuire)	Are un titlu/ drept legal și/ sau securitatea formei de deținere/ ocupare a respectivei locuințe	Nu există un spațiu privat și sigur pentru dezvoltarea unor relații sociale
	5	Locuire inadecvată (formă sigură de ocupare a respectivei locuințe)	Locuință inadecvată (în stare improprie pentru locuire)	Are un titlu/ drept legal și/ sau securitatea formei de deținere/ ocupare a respectivei locuințe	Are un spațiu pentru dezvoltarea de relații sociale
	6	Locuire nesigură, dar adecvată	Are un loc unde poate sta	Nu are securitatea formei de deținere/ ocupare (<i>tenure</i>) a respectivului spațiu/ locuință	Are un spațiu pentru dezvoltarea de relații sociale
	7	Izolare socială într-un context de locuire adecvat și sigur	Are un loc unde poate sta	Are un titlu/ drept legal și/ sau securitatea formei de deținere/ ocupare a respectivei locuințe	Nu există un spațiu privat și sigur pentru dezvoltarea unor relații sociale

Sursa: Edgar, 2004, tabelul 1, p. 8.

Luând drept repere teoretice cele dezvoltate anterior, vom încerca, în a doua parte a studiului, să estimăm numărul de persoane fără adăpost din România,

pe baza datelor cantitative culese într-o cercetare din 2004⁴. Ne vom focaliza analiza/estimarea în mod expres asupra persoanelor care intră în celula 1 din tabelul anterior, mai precis, acele persoane care „nu au un acoperiș deasupra capului”, așa cum au fost ele definite în cercetare, și doar accidental ne vom referi la persoanele incluse în celula 2. Toate celelalte categorii sunt cuprinse și analizate, în diferite grade, în celelalte studii asupra locuirii cuprinse în numărul curent al revistei.

Pe de altă parte, unul dintre obiectivele acestui studiu a fost și identificarea tuturor adăposturilor (în limita posibilului) și a furnizorilor de servicii pentru aceste persoane, pentru a organiza, în viitorul apropiat, o cercetare exclusivă pe grupul persoanelor fără adăpost.

România în context ECE și SEE

Datele sistematice referitoare la dimensiunea fenomenului persoanelor fără adăpost în țările ex-socialiste sunt o raritate, fiind realizate doar o serie de estimări grosiere, puține studii încercând să ofere și detalii de profil asupra acestui grup. Pe baza unor rapoarte și studii naționale realizate în țările est-europene, FEANTSA⁵ a furnizat o serie de date, în 2003, cu privire la numărul persoanelor fără adăpost în aceste țări. Date fiind, probabil, metodologiile diferite de estimare și bazat pe definirea explicită, în accepțiune comună, a „persoanei fără adăpost”, este dificil de făcut comparații. România nu a realizat o asemenea estimare, însă, după toate probabilitățile, numărul persoanelor fără adăpost este mai mic decât în celelalte țări ex-socialiste (atât în termeni absoluți cât și în termeni relativi). Astfel:

- Polonia (2002) a estimat că se confruntă cu cca 80 000 persoane fără adăpost;
- Republica Cehă – în jur de 100 000 persoane fără adăpost;
- Estonia a raportat în jur de 1 000 persoane fără adăpost (marea lor majoritate fiind copii ai străzii);
- Bulgaria a raportat că nu există, practic, persoane fără adăpost (!), dar în jur de 300 000 persoane sunt amenințate, din cauza faptului că au condiții de locuire total inadecvate;
- În România fenomenul era, practic, puțin cunoscut, existând o estimare doar la nivelul Bucureștiului – cca 5 000 persoane fără adăpost. Dacă însă adăugăm dimensiunea „locuință improprie/inadecvată”, atunci situația devine îngrijorătoare⁶.

Rezultatele cercetării cantitative⁷ asupra persoanelor fără adăpost

Chestionarele au fost distribuite prin intermediul Comisiilor județene Anti-sărăcie tuturor Consiliilor locale din mediul urban: într-o prima fază, către toate cele

⁴ Pentru mai multe detalii privind cercetarea respectivă, a se vedea partea a doua a articolului „Locuirea în România. Dreptul la locuire”, în numărul curent.

⁵ European Federation of National Agencies Working with Homeless People/Fédération Européenne des Agences Nationales Travaillant avec Sans Abri.

⁶ A se vedea articolul lui Bogdan Voicu din numărul curent al revistei.

⁷ A se vedea descrierea metodologiei și instrumentelor cercetării, în partea a doua a articolului „Locuirea în România. Dreptul la locuire” din acest număr la revistei.

268 de orașe⁸, conform Recensământului din 2002, la care s-au adăugat, ulterior, alte 13 orașe nou înființate în anul 2003–2004, astfel că au primit chestionarul spre completare un total de 281 de orașe. Dintre acestea, au completat chestionarul doar 226 de Consilii locale (81,4% din total), restul de 52 orașe (tabelul nr. 2) necooperând în acest sens, în ciuda tuturor eforturilor făcute de echipa de cercetare. Din păcate, pentru câteva județe nu avem nici o informație cu privire la aspectele cercetate, nici unul dintre orașele din județele Satu Mare, Harghita, Dolj și Hunedoara ne-returnând chestionarele completate. Iată situația orașelor care nu au trimis informațiile cerute:

Tabelul nr. 2

Localități urbane care nu au trimis chestionare

Orașul	Județul	Populația	Orașul	Județul	Populația
Nucet	Bihor	2 394	Aninoasa	Hunedoara	5 119
Oradea	Bihor	206 527	Călan	Hunedoara	13 099
Năsăud	Bistrița Năsăud	10 639	Deva	Hunedoara	69 390
București	București	1 921 751	Geoagiu	Hunedoara	6 005
Buzău	Buzău	133 116	Hațeg	Hunedoara	10 935
Nehoiu	Buzău	11 643	Hunedoara	Hunedoara	71 380
Pogoanele	Buzău	7 788	Orăștie	Hunedoara	30 852
Râmnicu Sărat	Buzău	38 805	Petrila	Hunedoara	21 254
Budești	Călărași	9 709	Simeria	Hunedoara	25 908
Fundulea	Călărași	6 692	Uricani	Hunedoara	45 447
Moreni	Dâmbovița	20 931	Vulcan	Hunedoara	13 905
Băilești	Dolj	20 081	Hârlău	Iași	11 271
Calafat	Dolj	18 890	Pașcani	Iași	42 172
Craiova	Dolj	302 622	Târgu Frumos	Iași	13 619
Filiași	Dolj	18 848	Bufteni	Ilfov	20 328
Novaci	Gorj	6 113	Vânju Mare	Mehedinți	6 937
Băile Tușnad	Harghita	1 728	Carei	Satu Mare	23 268
Bălan	Harghita	7 902	Negrești Oaș	Satu Mare	13 956
Borsec	Harghita	2 864	Satu Mare	Satu Mare	115 630
Cristuru Secuiesc	Harghita	9 672	Tasnad	Satu Mare	9 649
Gheorgheni	Harghita	20 018	Babadag	Tulcea	10 136
Miercurea Ciuc	Harghita	41 852	Isaccea	Tulcea	5 427
Odorheiu Secuiesc	Harghita	36 926	Sulina	Tulcea	4 624
Toplița	Harghita	15 880	Băbeni	Vâlcea	9 518
Vlăhița	Harghita	7 043			
TOTAL POPULAȚIE		3 488 870			
TOTAL fără București		1 567 119			

⁸ Populația totală a celor 268 de orașe era, în martie 2002, de 11 457 139 locuitori (așa cum a rezultat din adunarea populației fiecărui oraș, pe baza unui fișier de date detaliate/defalcate, de proveniență INS). Pe de altă parte, în alt document INS „Recensământ 2002 – Analiza datelor preliminare”, populația totală apare ca fiind de 11 436 736. În analizele ulterioare am operat cu prima cifră, considerând diferența relativ neglijabilă.

Adunând cifrele raportate de autoritățile locale, cu privire la numărul de persoane fără adăpost care viețuiesc pe raza localității respective, a reieșit că, la nivelul celor 226 de localități urbane analizate, **numărul total de persoane fără adăpost era**, la nivelul lunii martie 2003, **de 4 725** (vezi anexa A).

Având în vedere că estimarea ar putea fi eronată, pe de o parte, și pe de altă parte luând în considerare faptul că o estimare globală ar trebui să facă referire, inclusiv, la localitățile urbane lipsă din eșantion, am încercat mai multe metode de corectare și estimare a numărului final aproximativ (maxim) de persoane fără adăpost. Am pornit de la premisa că numărul acestora poate fi mai mare decât estimările, și, în nici un caz, mai mic. În acest sens, am operat cu trei scenarii, în vederea completării informațiilor lipsă:

a) O analiză statistică de tip *cluster*.

b) Stabilirea unor categorii de mărime a orașelor, în încercarea de a evita și compensa limitările analizei *cluster*.

c) Stabilirea unui raport „persoană fără adăpost/locuitor” în funcție de categoria de oraș stabilită anterior, pentru a încerca o verificare empirică.

A. În analiza statistică de tip *cluster*⁹, pe baza unor indicatori de similaritate, am încercat să determinăm numărul aproximativ al persoanelor fără adăpost, în localități cu caracteristici similare. Pe baza analizei *cluster*, **numărul de persoane fără adăpost rezultat a fost de 5 777**, pentru analiza cu 9 și 10 *cluster*e, și **5 724**, pentru analiza cu 13 și 14 *cluster*e.

Indicatorii de similaritate introduși în analiză au fost:

- ponderea locuințelor aflate în proprietate publică, în totalul locuințelor din localitatea urbană respectivă;
- suprafața medie locuibilă pe locuință;
- locuințe existente, raportate la numărul total de locuitori;
- ponderea salariaților, în totalul populației (ca indicator de dezvoltare);
- gradul de urbanizare al județului (ponderea populației urbane, în totalul populației județului) (ca indicator de dezvoltare).

În urma analizei, am decis să operăm cu mai multe *cluster*e – împărțirea localităților în 9 până la 14 *cluster*e.

Datele sunt consistente pentru localitățile grupate în 9 și 10 *cluster*e, pe de o parte, și în 13 și 14 *cluster*e, pe de altă parte.

Concluzionând, putem afirma că, în situația în care datele referitoare la persoanele fără adăpost, raportate de către autoritățile locale, sunt de o înaltă acuratețe, atunci numărul persoanelor fără adăpost, exceptând Bucureștiul, se situează în jurul valorii de 5 700–5 800. Însă, în situația în care 2–3 orașe care au intrat în același *cluster*, au subestimat numărul persoanelor fără adăpost, iar

⁹ În realizarea analizei, am beneficiat de un ajutor extrem de important din partea colegului nostru Bogdan Voicu, căruia îi mulțumim pe această cale.

numărul unităților din *cluster* este mic (sunt *cluster*e în care au intrat 4–6 orașe), atunci rezultatele acestui tip de analiză pot fi destul de departe de a reflecta realitatea cu o acuratețe înaltă.

Tabelul nr. 3

Statistică descriptivă privind analiza *cluster*

	N	Minimum	Maximum	Suma	Media	Deviația Standard
Număr persoane fără adăpost estimate pentru cele 226 localități	226	0	834	4 725	21,00	90,837
cluster 9	282	0	834	5 777	20,49	82,575
cluster 10	282	0	834	5 779	20,49	82,574
cluster 11	282	0	758	5 230	18,54	75,042
cluster 12	282	0	695	4 775	16,93	68,789
cluster 13	282	0	834	5 724	20,30	82,565
cluster 14	282	0	834	5 724	20,30	82,565
Valid N (<i>listwise</i>)	226					

B. Stabilirea unor categorii de mărime a orașelor¹⁰. Evitând analiza cu instrumente de statistică avansată, utilă în anumite situații, sau mai puțin utilă, în altele, am luat în considerare un singur factor, în vederea extrapolării datelor de la municipalitățile ce au oferit informații la cele care nu au oferit informațiile solicitate. În funcție de mărimea orașelor (volumul populației), au fost stabilite categorii de orașe și apoi a fost calculat numărul mediu de persoane fără adăpost (coloana A în tabelul nr. 4), care, ulterior, a fost înmulțit cu numărul de localități de aceeași categorie care nu au returnat chestionarul, rezultatele regăsindu-se în coloana B. Pentru București, a fost utilizată estimarea făcută de „Medicins sans Frontières” – cca 5 000 persoane fără adăpost. Pe baza acestui calcul, numărul aproximativ de persoane fără adăpost în orașele din tabelul nr. 2 se ridică la cca **6 100**, puțin peste cifra calculată prin analiza *cluster*. Suntem conștienți că o asemenea estimare, bazată pe un singur factor de similaritate (dimensiunea populației urbane), poate fi eronată. Din păcate, în acest moment al analizei nu este posibil de a lua în calcul o serie de alți factori, precum nivelul de dezvoltare economică (altul decât gradul de urbanizare și ponderea salariiților), nivelul de dezvoltare socială, capitalul social și trăinicia legăturilor de rudenie, situația globală a locuirii, numărul de adăposturi și locuri în adăposturi etc., factori ce ar fi dus, probabil, la estimări de o acuratețe mai mare.

¹⁰ 1 – Până la 5 000 locuitori; 2 – între 5 001 și 10 000 locuitori; 3 – între 10 001 și 20 000 locuitori; 4 – între 20 001 și 30 000 locuitori; 5 – între 30 001 și 50 000 locuitori; 6 – între 50 001 și 75 000 locuitori; 7 – între 75 001 și 100 000 locuitori; 8 – între 100 001 și 130 000 locuitori; 9 – între 130 001 și 160 000 locuitori; 10 – între 160 001 și 200 000 locuitori; 11 – între 200 001 și 250 000 locuitori; 12 – între 250 001 și 350 000 locuitori; 13 – Peste 350 000 locuitori.

Tabelul nr. 4

Estimarea numărului de persoane fără adăpost, în localitățile care nu au trimis chestionare

	Orașul	Județul	Populația la Recensământul din 2002	Nr. mediu de persoane fără adăpost, în categorie oraș	Nr. estimat de persoane fără adăpost, funcție de categorie oraș	„Persoane fără adăpost / locuitor”, funcție de categorie oraș (raportat la nr. de locuitori)	Nr. estimat de persoane fără adăpost, funcție de „persoane fără adăpost / locuitor” și categorie oraș
				A	B	C	D
1	2	3	4	5	6	7	8
Mai puțin de 5 000 de locuitori	Băile Tușnad	Harghita	1 728	3	12	0,00169229004	19,65
	Nucet	Bihor	2 394				
	Borsec	Harghita	2 864				
	Sulina	Tulcea	4 624				
Între 5 001 și 10 000 locuitori	Aninoasa	Hunedoara	5 119	2,85	39,9	0,00037644712	39,97
	Isaccea	Tulcea	5 427				
	Geoagiu	Hunedoara	6 005				
	Novaci	Gorj	6 113				
	Fundulea	Călărași	6 692				
	Vânju Mare	Mehedinți	6 937				
	Vlăhița	Harghita	7 043				
	Pogoanele	Buzău	7 788				
	Bălan	Harghita	7 902				
	Zlatna	Alba	8 607				
	Băbeni	Vâlcea	9 518				
	Tasnad	Satu Mare	9 649				
Cristuru Secuiesc	Harghita	9 672					
Budești	Călărași	9 709					
Între 10 001 și 20 000 locuitori	Babadag	Tulcea	10 136	15,81	189,72	0,00117200063	190,83
	Năsăud	Bistrița Năsăud	10 639				
	Hațeg	Hunedoara	10 935				
	Hârlău	Iași	11 271				
	Nehoiu	Buzău	11 643				
	Călan	Hunedoara	13 099				
Între 20 001 și 30 000 locuitori	Târgu Frumos	Iași	13 619				
	Vulcan	Hunedoara	13 905				
	Negrești Oaș	Satu Mare	13 956				
	Toplița	Harghita	15 880				
	Filiași	Dolj	18 848				
	Calafat	Dolj	18 890				

Continuare tabelul nr. 4

1	2	3	4	5	6	7	8
Între 20 001 și 30 000 locuitori	Gheorgheni	Harghita	20 018	16	112	0,00064580688	98,03
	Băilești	Dolj	20 081				
	Bufta	Ilfov	20 328				
	Moreni	Dâmbovița	20 931				
	Petrila	Hunedoara	21 254				
	Carei	Satu Mare	23 268				
	Simeria	Hunedoara	25 908				
Între 30 001 și 50 000 locuitori	Orăștie	Hunedoara	30 852	8,19	49,14	0,00022377710	52,82
	Odorheiu Secuiesc	Harghita	36 926				
	Râmnicu Sărat	Buzău	38 805				
	Miercurea Ciuc	Harghita	41 852				
	Pașcani	Iași	42 172				
	Uricani	Hunedoara	45 447				
Între 50 001 și 75 000 locuitori	Deva	Hunedoara	69 390	5,23	10,46	0,00008440138	11,88
	Hunedoara	Hunedoara	71 380				
Între 100 001 și 130 000 locuitori	Satu Mare	Satu Mare	115 630	16,83	16,83	0,00015734759	18,19
Între 130 001 și 150 000 locuitori	Buzău	Buzău	133 116	385,67	385,67	0,00261411032	347,98
Între 200001 și 250000 locuitori	Oradea	Bihor	206 527	122	122	0,00054296911	112,14
Între 250 001 și 350 000 locuitori	Craiova	Dolj	302 622	170	170	0,00055204018	167,06
Peste 350 000 locuitori	București		1 921 751		5000		5000
TOTAL PERSOANE FĂRĂ ADĂPOST					6108		6059

C. Stabilirea unui raport „persoană fără adăpost/locuitor”, în funcție de categoria de oraș stabilită anterior. Numărul total de persoane fără adăpost din categoriile de oraș respective a fost raportat la populația totală a acestor orașe. Valoarea rezultată (coloana C, în tabelul nr. 4) a fost apoi înmulțită cu numărul total al populației din orașele lipsă din eșantion (orașele prezentate în tabelul nr. 2, excepție făcând Bucureștiul, pentru care s-a utilizat aceeași estimare de 5 000 de persoane fără adăpost). Valoarea rezultată în urma acestui calcul (coloana D, în

tabelul nr. 4) este de **6 059** persoane fără adăpost – foarte apropiată de valoarea calculată în varianta de la punctul B.

În funcție de aceste calcule, se poate estima că, **în România**, în mediul urban, la nivelul lunii martie 2004, se aflau **cca 10 800 de persoane fără adăpost**¹¹. Însă trebuie ținut seama de faptul că această estimare este înalt dependentă de autoritățile locale, în sensul înțelegerii importanței estimării și a ne-falsificării datelor (datorată dezinteresului, mai degrabă) și de „definiția” dată unei persoane fără adăpost¹².

Totuși, riscăm să afirmăm că numărul de persoane fără adăpost, chiar și după aceste calcule, este probabil sub-estimat, deoarece este greu de crezut că o serie de orașe cu peste 60 000 de locuitori nu au nici măcar o persoană fără adăpost (tabelul nr. 5):

Tabelul nr. 5

Orașe cu peste 60 000 locuitori care afirmă cu nu au nici o persoană fără adăpost

Categorie oraș	Populația orașului	Oraș	Nr. estimat de persoane fără adăpost, funcție de „persoane fără adăpost/locuitor” și categorie oraș
A	B	C	D
Între 50 001 și 75 000 locuitori	61 512	1. Sf. Gheorghe	40
	63 305	2. Zalău	
	66 369	3. Alba Iulia	
	69 183	4. Bârlad	
	69 587	5. Giurgiu	
	70 046	6. Călărași	
	70 267	7. Vaslui	
Între 75 001 și 100 000 locuitori	83 985	8. Reșița	25
	89 429	9. Târgoviște	
	96 562	10. Tg. Jiu	
Între 100 001 și 130 000 locuitori	104 035	11. Drobeta Turnu Severin	51
	106 138	12. Suceava	
	115 344	13. Botoșani	
Între 160 001 și 200 000 locuitori	168 756	14. Pitești	134
Între 250 001 și 350 000 locuitori	283 901	15. Brașov	157
	317 651	16. Timișoara	
TOTAL	1 836 070		582

¹¹ Conform calcului, între 10 784 și 10 833 persoane fără adăpost (4 725 estimate de autoritățile locale și alte 6 108, respectiv 6 059 persoane estimate de noi, prin diferite analize), ar trăi în localitățile ce nu ne-au furnizat informații.

¹² În chestionarul trimis a fost dată o definiție globală a acestei categorii, pentru ca toată lumea să înțeleagă același lucru.

Pentru a corecta o asemenea posibilă eroare, am considerat că putem aplica, și în cazul acestor orașe, același principiu de la punctul C. Într-o asemenea situație, populația de persoane fără adăpost estimată pentru aceste orașe este prezentată în coloana D a tabelului nr. 5: **582 de persoane fără adăpost**, care adăugate la populația estimată anterior, face ca numărul total de persoane fără adăpost, în mediul urban, să fie re-estimat la cca **11 400**.

O metodă relativ complementară de calcul – și eventuală întărire/confirmare – a cifrelor avansate anterior o constituie raportarea numărului total de persoane fără adăpost, estimate de autoritățile locale din cele 226 orașe, la populația totală a acelor orașe (minus populația din cele 13 orașe nou înființate). Astfel:

$$\frac{4\,725 \text{ Persoane fără adăpost}}{7551816 \text{ persoane}} = 0,00062528$$

Dacă înmulțim acest coeficient cu numărul populației urbane totale și excludem Bucureștiul, obținem următoarea valoare:

$$9\,535\,388 \text{ persoane} \times 0,00062528 = \mathbf{5\,962 \text{ persoane fără adăpost}}$$

Dacă la această cifră adăugăm estimarea numărului de persoane fără adăpost făcută pentru București – 5 000 – atunci cifra finală pentru populația urbană de persoane fără adăpost devine aproximativ **11 000** (mai exact, 10 962), cifră relativ apropiată de cea calculată anterior¹³.

Recapitulând toate calculele făcute, observăm că:

1. În funcție de calculul prezentat la punctul C (vezi tabelul nr. 4), numărul de persoane fără adăpost în mediul urban în România este de cca 10 800.

2. În funcție de ipoteza că orașele cu peste 60 000 locuitori care afirmă că au „0” persoane fără adăpost este eronată, atunci se mai adaugă un număr de 582 persoane, ceea ce face ca cifra finală să fie undeva în jur de 11 400.

3. În funcție de criteriul „persoane fără adăpost estimate/locuitor”, numărul de persoane fără adăpost este de cca 11 000.

Aceste trei modalități de calcul ne determinăm să formulăm *o primă concluzie*:

Numărul de persoane fără adăpost, în mediul urban, în România nu este mai mic de 10 800 și poate fi puțin mai mare de 11 400.

De ce afirmăm lucrul acesta și de ce nu ne oprim aici cu analiza? O serie de date complementare ar putea face chiar mai multă lumină, în ceea ce privește acuratețea estimărilor făcute de autoritățile publice.

Într-un studiu realizat de CASPIS în perioada octombrie 2003–februarie 2004, s-a încercat o estimare globală a numărului de persoane fără adăpost și a celor evacuate din locuințe, la nivelul celor 41 de județe plus Municipiul București.

¹³ Suntem conștienți că ar putea fi și o coincidență la mijloc.

Estimarea – făcută de către reprezentanții Comisiilor Județene Anti-sărăcie – este prezentată în tabelul nr. 6:

Tabelul nr. 6

Estimarea, la nivel de județ, a numărului persoanelor fără adăpost și numărul familiilor evacuate (estimare CJASPIS)

Județul	Orașul	Nr. familii evacuate 2003 (estimare CJASPIS)	Nr. persoane fără adăpost (estimare CJASPIS) sf. 2003	Nr. persoane fără adăpost (estimare AMTRANS) 2004	Nr. persoane fără adăpost, după regula celui mai mare număr estimat în coloana B sau C
1	2	3	4	5	6
		A	B	C	D
Alba		n.a.***	n.a.	11	11
Arad		22	100	313	313
Argeș		n.a.	n.a.	58	58
Bacău	Bacău	31	17	36	174
	Moinești	10	15		
	Comănești	2	4		
	Buhuși	20	0		
Bihor		3	250	161	250
Bistrița - Năsăud		40	30	42	42
Botoșani		2	150	34	150
Brașov		n.a.	n.a.	6	6
Brăila		n.a.	n.a.	158	158
Buzău		20	0	374	374
Caraș - Severin	Reșița	n.a.	658	63	763
	Restul	n.a.	105		
Călărași		n.a.	2 000	3	3
Cluj		n.a.	n.a.	753	753
Constanța		n.a.	n.a.	281	281
Covasna		n.a.	n.a.	24	24
Dâmbovița		0	0	16	16
Dolj		63	0	227	227
Galați		n.a.	150*	100	350
		n.a.	200**		
Giurgiu		3	n.a.	0	0
Gorj		n.a.	n.a.	807	807
Harghita		175	52	67	67
Hunedoara		50	0	167	167
Ialomița		0	0	9	9
Iași		n.a.	n.a.	238	238
Ilfov		0	0	13	13
Maramureș		n.a.	n.a.	864	864

Continuare tabelul nr. 6

1	2	3	4	5	6
Mehedinți		0	0	0	0
Mureș		23	10	169	169
Neamț		n.a.	n.a.	65	65
Olt		8	n.a.	13	13
Prahova		11	n.a.	117	117
Satu Mare		36	n.a.	53	53
Sălaj		n.a.	n.a.	13	13
Sibiu		97	38	225	225
Suceava		0	852	0	852
Teleorman		2	46	41	46
Timiș		15	50	50	50
Tulcea		n.a.	n.a.	43	43
Vaslui		n.a.	n.a.	168	168
Vâlcea		n.a.	n.a.	71	71
Vrancea		n.a.	15	32	32
București		n.a.	5 000	5 000	5 000
TOTAL		633	9 742	11 023	13 024

* Copii și tineri ai străzii.

** Bătrâni.

*** Lipsă date.

În cadrul studiului CASPIS, doar 22 de județe au făcut o estimare a numărului de persoane fără adăpost, celelalte 19 fiind în imposibilitatea de a estima numărul de persoane fără adăpost. Totalul estimat este de 9 742 persoane fără adăpost (coloana B, tabelul nr. 6), cu câteva „semne de întrebare”, însă: Călărași – 2 000 persoane fără adăpost, Mehedinți – 763 și Suceava – 852 persoane fără adăpost, care în cercetarea noastră au estimat, în ambele cazuri, „0” persoane fără adăpost. Dacă aplicăm regula celei mai mari estimări dintre estimarea AMTRANS și cea CASPIS (coloana C și coloana B) și facem totalul estimărilor județene, atunci **numărul total de persoane fără adăpost este în jur de 13 000** (coloana D, tabelul nr. 6).

Faptul că, în cazul multor județe, estimarea CASPIS este dezavantajată de lipsa datelor, la care am putea adăuga, de asemenea, că estimarea CASPIS este făcută global, la nivel de județ, face ca, cel puțin teoretic, estimarea AMTRANS, făcută la nivel de localitate, să pară a avea o acuratețe mai mare. În orice caz, datele pot fi privite ca fiind complementare, astfel că putem estima numărul de persoane fără adăpost după regula mai sus amintită. Mai mult decât atât, putem chiar lua în considerare și numărul familiilor evacuate. În această direcție însă, considerăm că estimarea CASPIS este cu mult mai imprecisă decât estimarea AMTRANS – tabelul nr. 7:

Tabelul nr. 7

Familii evacuate în intervalul ianuarie 2001–martie 2004, în cele 226 de orașe cuprinse în eșantion

		2001	2002	2003	Martie 2004	Total
Familii evacuate din cauza neplății cheltuielilor de întreținere	Număr localități	n.a.	42	52	16	
	Familii evacuate	n.a.	357	470	54	881
Familii evacuate din cauza retrocedării (casă naționalizată)	Număr localități	37	40	57	28	
	Familii evacuate	340	546	602	273	1 761
Alte motive de evacuare*	Număr localități	15	18	22	12	
	Familii evacuate	248	202	207	184	841
Total familii evacuate		588	1 105	1 279	511	3 483

**Alte motive* au cuprins: familii tolerate, fără contract cu proprietarul; desființare bloc familiiști; evacuare din cămine de nefamiliiști; demolare; evenimente naturale; credite bancare; pierdere prin girare; apartamente ocupate ilegal.

Evacuarea forțată, deși reprezintă un moment greu pentru oricare familie aflată într-o asemenea situație, nu înseamnă, în mod necesar, că familia respectivă rămâne în stradă – devenind, practic, persoane fără adăpost, în sensul pur al cuvântului (deși conform criteriilor FEANTSA, cei care stau provizoriu la rude/prieteni pot fi considerați, de asemenea persoane, fără adăpost). Din totalul celor 3 483 de familii evacuate în intervalul 2001– Martie 2004, doar 342 au rămas, practic, în stradă, toți aceștia regăsindu-se în 20 de localități.

Tabelul nr. 8

Familii evacuate și familii rămase în stradă, în intervalul 2001–2004

Orașul	Estimare număr familii evacuate	Familii rămase în stradă în urma evacuării	Diferența (A – B) ≥ 0	Estimare nouă a familiilor fără adăpost
1	2	3	4	5
	A	B	C	D
Arad	300	100	200	300
Iași	200	46	154	200
Predeal	0	45	-45	45
Zărnești	0	34	-34	34
Băile Herculane	20	30	-10	30
Bacău	110	28	82	110
Ocnele Mari	17	14	3	17
Bușteni	0	10	-10	10
Lugoj	50	10	40	50
Mioveni	35	8	27	35
Rovinari	800	3	797	800
Drăgășani	1	3	-2	3
Râmnicu Vâlcea	45	3	42	45
Cisnădie	0	2	-2	2
Pâncota	7	1	6	7
Odobesti	8	1	7	8

Continuare tabelul nr. 8

1	2	3	4	5
Săveni	6	1	5	6
Făgăraș	0	1	-1	1
Țândărei	1	1	0	1
Oltenița	0	1	-1	1
TOTAL	1 600	342		1 705

În urma analizei tabelului 8, observăm că unele estimări ale autorităților locale, cu privire la numărul persoanelor/famiiliilor fără adăpost au fost, probabil, eronate, întrucât, în câteva cazuri, numărul celor evacuați este mai mare decât al persoanelor fără adăpost. Aceasta nu poate fi considerată însă o eroare în totalitate, deoarece este posibil ca familiile evacuate și rămase în stradă să nu fi rămas, în mod necesar, în localitatea respectivă, ci să migreze într-o altă localitate (deși atunci când autoritățile locale afirmă că acestea au rămas în stradă, înseamnă că ele sunt înalt-vizibile în continuare pentru autoritățile locale).

Dacă adăugăm numărul familiilor evacuate și rămase în stradă – 342 familii (tabelul nr. 6, coloana A) la estimarea de 11 000–11 400 persoane fără adăpost (tabelul nr. 4, coloana C), și în ipoteza că cele 342 familii au o medie de 3 membri¹⁴, atunci se mai adaugă cca 1 026 persoane, ceea ce face ca estimarea finală să fie în jur de 12 000–12 400 persoane fără adăpost.

Dacă însă mergem pe varianta propusă în coloana D a tabelului nr. 4 (13 024 persoane fără adăpost) și adăugăm cele cca 342 familii rămase în stradă, atunci numărul maxim este în jur de 14 000 persoane fără adăpost.

ÎN CONCLUZIE, putem estima cu un grad satisfăcător de acuratețe că numărul persoanelor fără adăpost în România este între 11 000 și 14 000.

Anexa A

Numărul de persoane fără adăpost estimat de autoritățile locale

Categorie oraș	Nr. locuitori la Recensământul din 2002	Orașul	Nr. estimat de persoane fără adăpost	Total persoane fără adăpost în categorie oraș	Media/localitate
1	2	3	4	5	6
Orașe nou înființate care au, probabil, mai puțin de 5 000 de locuitori	99	Săliste	0	8	3,0
	99	Sarivăsag	0		
	99	Darabani	0		
	99	Sângeorgiu de Pădure	0		
	99	Corbeanca	0		
	99	Berceni	0		

¹⁴ Conform datelor Recensământului din 2002, dimensiunea medie a familiei în România este de 2,89, iar pentru urban – 2,79. Ținând însă seama de faptul că în general familiile cu probleme locale sunt sărace, iar dimensiunea acestora este de obicei peste medie, putem aproxima că dimensiunea medie a familiilor evacuate este de cel puțin 3 membri/familie.

Continuare anexa A

1	2	3	4	5	6
	99	Miercurea Mirajului	0		
	99	Glimboca	0		
	99	Sântana	0		
	99	Pâncota	7		
	99	Roznov	0		
	99	Sighetul Marmației	0		
	99	Săcuieni	1		
<i>Mai puțin de 5 000 de locuitori</i>	2 839	Vascău	7	59	
	2 891	Băile Govora	0		
	3 578	Ocelele Mari	17		
	3 607	Berești	0		
	4 090	Făurei	0		
	4 116	Ocna Sibiului	35		
	4 462	Solca	0		
	4 608	Băile Olănești	0		
4 673	Baia de Arieș	0			
<i>Între 5 001 și 10 000 locuitori</i>	5 017	Slănic Moldova	0	154	2,85
	5 100	Ghimbav	0		
	5 213	Azuga	5		
	5 216	Cavnic	0		
	5 273	Țicleni	0		
	5 374	Copșa Mică	0		
	5 566	Negru Vodă	0		
	5 617	Baia de Aramă	0		
	5 625	Predeal	0		
	5 760	Rupea	0		
	5 785	Bălcești	0		
	6 026	Băile Herculane	20		
	6 213	Abrud	0		
	6 310	Sebiș	0		
	6 390	Piatra Olt	0		
	6 418	Deta	0		
	6 567	Lehliu gară	0		
	6 813	Horezu	8		
	6 828	Brezoi	0		
	7 108	Techirghiol	0		
7 110	Slănic	3			
7 201	Făget	0			

Continuare anexa A

1	2	3	4	5	6
	7 279	Teiuși	0		
	7 340	Însurăței	0		
	7 483	Mihăilești	0		
	7 617	Tg. Bujor	0		
	7 661	Fieni	2		
	7 714	Buziaș	0		
	8 039	Cehu Silvaniei	2		
	8 096	Câmpeni	0		
	8 139	Odobești	8		
	8 154	Nădlac	0		
	8 177	Săveni	6		
	8 341	Chișinău Criș	3		
	8 411	Dumbrăveni	0		
	8 418	Bicaz	0		
	8 598	Călimănești	0		
	8 607	Zlatna	0		
	8 648	Stei	4		
	8 731	Tg. Cărbunești	0		
	8 828	Tâlmăciu	0		
	8 905	Întorsura Buzăului	1		
	8 991	Panciu	3		
	9 046	Victoria	0		
	9 172	Anina	0		
	9 371	Siret	0		
	9 440	Iernut	0		
	9 480	Huedin	32		
	9 482	Eforie	50		
	9 518	Băbeni	0		
	9 611	Plopeni	4		
	9 614	Baraolt	0		
	9 726	Curtici	0		
	9 921	Negrești	3		
	10 082	Hârșova	50		
	10 129	Seini	0		
	10 216	Ineu	0		
	10 220	Otopeni	0		
	10 224	Sângeorz Băi	0		
	10 226	Titu	0		
	10 317	Valea lui Mihai	12		
	10 374	Bușteni	0		
Între 10 001 și 20 000 locuitori				1 075	15,81

Continuare anexa A

1	2	3	4	5	6
	10 376	Aleșd	10		
	10 596	Bumbești Jiu	0		
	10 626	Topoloveni	4		
	10 866	Agnita	2		
	10 888	Basarabi	0		
	10 892	Costești	15		
	10 930	Beclean	0		
	10 985	Beiuș	0		
	11 113	Jimbolia	0		
	11 246	Lipova	10		
	11 277	Jibou	11		
	11 341	Ianca	4		
	11 485	Boldești Scăieni	0		
	11 568	Sovata	0		
	11 686	Bolintin Vale	0		
	11 741	Strehaia	0		
	11 767	Oțelul Roșu	2		
	11 854	Mărășești	0		
	11 867	Dărăbani	0		
	11 876	Urlați	0		
	12 015	Videle	4		
	12 223	Drăgănești Olt	0		
	12 497	Rovinari	800		
	12 515	Țândărei	1		
	12 525	Sinaia	10		
	12 802	Scornicești	0		
	12 881	Oravița	0		
	12 938	Sân Nicolau Mare	0		
	12 967	Orșova	0		
	13 131	Ovidiu	0		
	13 296	Vălenii de Munte	0		
	13 360	Tg. Lăpus	0		
	13 372	Comarnic	0		
	13 598	Tg. Ocna	0		
	13 912	Moldova Nouă	0		
	14 222	Dărmănești	20		
	14 259	Avrig	0		
	15 227	Pucioasa	0		
	15 436	Râșnov	6		

Continuare anexa A

1	2	3	4	5	6
	15 526	Ocna Mureș	0		
	15 539	Zimnicea	0		
	15 547	Găiești	0		
	15 615	Cisnădie	0		
	15 755	Mizil	0		
	15 837	Gura Humorului	0		
	16 036	Șimleul Silvaniei	0		
	16 465	Vatra Dornei	0		
	16 626	Baia Sprie	10		
	16 887	Vișeu de Sus	20		
	16 927	Bocșa	0		
	16 927	Bocșa	10		
	17 089	Urziceni	0		
	17 175	Marghita	15		
	17 407	Luduș	10		
	17 677	Adjud	15		
	18 137	Salonta	0		
	18 199	Breaza	4		
	18 961	Cernavodă	0		
	18 980	Buhuși	30		
19 979	Băicoi	0			
Între 20 001 și 30 000 locuitori	20 153	Câmpulung Moldovenesc	0	384	16
	20 457	Corabia	0		
	20 465	Târgu Secuiesc	10		
	20 654	Tg. Neamț	0		
	20 758	Blaj	1		
	20 783	Drăgășani	1		
	21 194	Balș	0		
	22 848	Motru	0		
	23 796	Comănești	5		
	24 030	Gherla	147		
	24 204	Moinești	5		
	24 256	Codlea	0		
	25 332	Zărnești	0		
	25 929	Cugir	10		
	26 537	Târnăveni	6		
	26 865	Câmpia Turzii	3		
	27 032	Borșa	0		
27 217	Oltenița	0			
27 680	Sebeș	0			

Continuare anexa A

1	2	3	4	5	6
	27 759	Rădăuți	0		
	28 294	Caransebeș	31		
	28 881	Aiud	0		
	29 582	Huși	165		
	29 899	Fălticeni	0		
	30 044	Săcele	0		
Între 30 001 și 50 000 locuitori	30 187	Turnu Măgurele	7	172	8,19
	31 073	Dorohoi	15		
	31 873	Roșiori	20		
	32 287	Sighișoara	3		
	32 400	Năvodari	0		
	32 626	Curtea de Argeș	4		
	33 197	Fetești	0		
	34 603	Caracal	3		
	35 759	Făgăraș	0		
	35 849	Mioveni	35		
	36 023	Reghin	0		
	38 285	Câmpulung	0		
	38 478	Dej	5		
	38 758	Câmpina	1		
	40 037	Mangalia	10		
	41 246	Budești	0		
	42 012	Tecuci	0		
	43 867	Medgidia	0		
	44 571	Lugoj	50		
	45 447	Petroșani	19		
Între 50 001 și 75 000 locuitori	50 591	Alexandria	10	68	5,23
	51 681	Onești	4		
	52 677	Slobozia	8		
	55 203	Mediaș	15		
	55 770	Turda	16		
	61 512	Sf. Gheorghe	0		
	63 305	Zalău	0		
	66 369	Alba Iulia	0		
	69 183	Bârlad	0		
	69 483	Roman	15		
	69 587	Giurgiu	0		
	70 046	Călărași	0		
70 267	Vaslui	0			
Între 75 001 și 100 000 locuitori	79 171	Slatina	10	40	8
	81 467	Bistrița	30		
	83 985	Reșița	0		
	89 429	Târgoviște	0		
	96 562	Tg. Jiu	0		

Continuare anexa A

1	2	3	4	5	6
Între 100 001 și 130 000 locuitori	103 219	Focșani	6	101	16,83
	104 035	Drobeta Turnu Severin	0		
	105 499	Piatra Neamț	50		
	106 138	Suceava	0		
	107 656	Rm. Vâlcea	45		
	115 344	Botoșani	0		
Între 130 001 și 160 000 locuitori	137 976	Baia Mare	834	1 157	385,67
	149 577	Tg. Mureș	150		
	155 045	Sibiu	173		
Între 160 001 și 200 000 locuitori	168 756	Pitești	0	410	136,67
	172 824	Arad	300		
	175 921	Bacău	110		
Între 200 001 și 250 000 locuitori	216 929	Brăila	154	244	122
	232 452	Ploiești	90		
Între 250 001 și 350 000 locuitori	283 901	Brașov	0	850	170
	298 584	Galați	100		
	317 651	Timișoara	0		
	318 027	Cluj	550		
	321 580	Iași	200		
Total			4 722	4 725	

BIBLIOGRAFIE

1. Avramov Dragana, *Homelessness in the European Union. Social and legal Context of Housing Exclusion in the 1990s*, FEANTSA, Brussels, 1995.
2. Jencks Christopher, *The Homeless*, The New York Review of Books, Nyrev Inc, 1994.
3. Dan Adrian-Nicolae, *Homelessness/Lipsa de locuință*, în Luana Pop (coord.), *Dicționar de politici sociale*, București, Editura Expert, 2002.
4. Dan Adrian-Nicolae, *Accesul la locuire în România astăzi*, în „Calitatea Vieții”, Editura Academiei Române, București, nr. 3–4/2003.
5. Edgar Bill, Henk Meert and Joe Doherty, *Developing an Operational Definition of Homelessness*, „Third Review of Statistics on Homelessness in Europe”, FEANTSA, Brussels, 2004.
6. *Homelessness*, Microsoft® Encarta® Online Encyclopedia 2000, encarta.msn.com.